

ledes at vi forhaabentlig ikke skulle opleve at se den nuværende Forfatning fejre sit 50 Aars Jubilæum. Denne Forfatning blev født i en ulykkelig Tid; den har aldrig bragt Danmark noget godt. Jeg haaber, det maa lykkes at afløse den.

Borgbjerg: Det Forslag om en Kommission til Udarbejdelse af Forslag om en ny Grundlov, som Socialdemokraterne have indbragt, blev indbragt under en noget anden Situation end den, der foreligger i Dag. Det blev indbragt først i Sommer under Ministeriet Neergaard, den Gang i nøje politisk og saglig Sammenhæng med vort Forslag om en midlertidig Valgkredslov, og det blev igen indbragt i Oktober under Ministeriet Holstein, uden at vi samtidig stillede Forslag om en midlertidig Valgkredssomordning. Dette hang sammen med, at den daværende Indenrigsminister i en Skrivelse til Folketingets Udvalg i Sommer havde bebudet en Valgkredslov, og vi vilde da afvente Opfyldelsen af Indenrigsministerens Løfte.

Maa jeg i denne Sammenhæng pege paa, at der i den Skrivelse, som den daværende Indenrigsminister i Sommer tilsendte Folketingsudvalget, ikke fandtes nogen som helst Antydning af en Sammenkobling mellem Valgkredsloven og Forfatningsreformen — ikke nogen som helst, jeg henviser Medlemmerne til at gennemse den daværende Indenrigsministers Skrivelse til Udvalget. Det var slet og ret et Løfte om at forelægge Valgkredssagen til Efteraaret, og man bad om Udvalgets Materiale for at gøre Forarbejderne færdige. Maa jeg endvidere i denne Sammenhæng sige til det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen), at naar han forleden Dag antydede, at der i Sommer i dette Udvalg var ført Forhandlinger eller fremsat Udtalelser af det ærede Medlem i samme Retning som dem, han forleden fremsatte, nemlig om en saadan Sammenkobling mellem Grundlovsændring og Valgkredsrevision, saa erindrer jeg ikke noget som helst i saa Henseende, og de Medlemmer, jeg har talt med derom, gøre det heller ikke. Jeg husker meget vel, at det ærede Medlem den Gang fremsatte den Tanke, at man jo ikke, selv om man skulde gaa igennem Grundlovsændringen, behøvede at vente mere end een Valgperiode, mere end 3 Aar, for at faa en ny Valglov; vi kunde nemlig faa Grundlovsændringen og saa Valgloven og saa Valg paa ny, saa at vi Socialdemokrater, der vare stærkt interesserede i en ny Valglov; ikke behøvede at

vente til 1912. Det husker jeg, at det ærede Medlem udtalte, men den Tanke, han fremsatte forleden om en direkte Sammenkobling mellem Valgkredsrevision og Grundlovsændring, erindrer jeg ikke og intet af de Medlemmer, jeg har talt med derom.

I Oktober fremsatte vi altsaa vort Kommissionsforslag paa ny uden et Valgkredsforlag, fordi vi ventede et saadant fra Ministeriet, og det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) har jo ogsaa sagt, at saadanne Overvejelser vare i Gang indenfor Ministeriet Holstein. Nu er imidlertid Stillingen noget forandret, thi samtidig med, at vi forelagde vort Kommissionsforslag, fremkom der fra det radikale Venstre det Forslag, her ligger, med en positiv Formulering af Ændringer i den gældende Grundlov, og dernæst have vi faaet et nyt Ministerium, et radikalt Ministerium, som man maa forudsætte under en vis Situation vil sætte al sin Kraft ind paa denne nye Grundlovs Gennemførelse.

Maa jeg i denne Sammenhæng sige, at naar man særlig fra Reformpartiets Side har sagt, at den nuværende Regering har erklæret, at den ikke havde Kraft til at tage en Forfatningskamp op, forekommer det mig, at det er en bevidst Misforstaaelse. Regeringens Chef har erklæret, at Regeringen ikke kunde tage en Forfatningskamp op, medmindre de politiske Forhold ændrede sig noget — saaledes faldt hans Ord —, men de kunne jo ændre sig meget hurtigt. De kunne ændre sig i det Øjeblik, der samler sig et Flertal her i Tinget om en demokratisk Grundlovsreform, eller paa den Maade, at Sagen modnes til Forelæggelse for Vælgerne ved et Valg, og der saa efter Valget samlede sig et Flertal om en demokratisk Grundlovsreform. Saa er Tiden, ogsaa efter Konseilspræsidentens Udtalelse, til at tage en Forfatningskamp op, hvis, vel at mærke, de konservative Magter her i Landet ikke ville nøjes med en Forfatningsforhandling, hvis de ikke i al Fredelighed ville strække sig saa vidt, at et demokratisk Resultat er muligt.

Som Stillingen nu foreligger, er vort Kommissionsforslag altsaa mindre nødvendigt, end det var i Sommer. Nu faa vi efter al Sandsynlighed paa Grundlag af de Radikales Grundlovsforslag et Folketingsudvalg, og dette Udvalg vil i det væsentlige kunne gøre det samme, som Meningen var med vor Grundlovskommission. Imidlertid vide vi jo ikke, hvor hurtigt dette Folketingsudvalg vil fuldende sit Arbejde.